

DZIENNIK URZĘDOWY

c. k. Rady szkolnej krajowej w Galicyi.

~~~~~  
**Redagowany w c. k. Radzie szkolnej krajowej.**  
~~~~~

Wydany dnia 15. października 1918.

L. 178/pr.

O K Ó L N I K

c. k. Rady szkolnej krajowej do Dyrekcji państwowych szkół średnich, seminariów nauczycielskich męskich i żeńskich i akademii handlowej we Lwowie i w Krakowie, w sprawie wykonania postanowień §§ 17—21 nauczycielskiej pragmatyki służbowej, dotyczących się postępowania kwalifikacyjnego.

C. k. Ministerstwo Wyznań i Oświaty w porozumieniu z c. k. Ministerstwem Robót publicznych na podstawie § 17. ustawy z dnia 28. lipca 1917 Dz. u. p. Nr. 319 (naucz. prag. służb.) rozporządzeniem z dnia 4. kwietnia 1918 dz. u. p. Nr. 133 wydało co do utworzenia i składu komisji kwalifikacyjnych i dyscyplinarnych przy c. k. Radach szkolnych krajowych przepisy, które obowiązywać będą aż do uregulowania sprawy w drodze ustawodawstwa krajowego.

Ustanawiając przeto w myśl zasad określonych wyżej przytoczonym rozporządzeniem w swem łonie komisye kwalifikacyjne dla podległych nauczycieli c. k. Rada szkolna krajowa wskutek reskryptu c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 4. kwietnia 1918 l. 3108—XI w sprawie postępowania przy kwalifikowaniu nauczycieli zakładów naukowych podlegających c. k. Ministerstwu Wyznań i Oświaty zarządza co następuje :

I. Postanowienia ogólne.

1. Regularnie co roku dokonywa się oznaczenia kwalifikacyi nauczycieli średnich i niższych państwowych zakładów naukowych przez komisję kwalifikacyjną w tym celu ustanowioną a to :

- a) suplentów i asystentów,
- b) prowizorycznych i stałych (rzeczywistych) nauczycieli zakładów naukowych podległych c. k. Radzie szkolnej krajowej, następnie
- c) dyrektorów (kierowników) wymienionych zakładów naukowych, o ile dla nich wchodzi w rachubę awans czasowy (§ 57. i n)
- d) nauczycieli zakładów naukowych, bezpośrednio podległych Ministerstwu Wyznań i Oświaty aż do VIII. rangi włącznie.

2. Kwalifikacya dyrektorów (kierowników) zakładów naukowych podległych c. k. Radzie szkolnej krajowej, którzy nie podpadają awansowi czasowemu, ma się dokonywać tylko przez to, że właściwe organa nadzoru szkolnego mają prowadzić co do nich peryodyczne opisy kwalifikacyjne, które powinny zawierać ocenę ich działalności służbowej na podstawie spostrzeżeń poczynionych przy inspekcjach zakładu naukowego, jakoteż i przy innych sposobnościach.

Te opisy kwalifikacyjne mają być podane do wiadomości krajowej władzy szkolnej co roku lub przy nadarzających się załatwieniach.

3. Coroczne wydawanie kwalifikacyi przez komisję kwalifikacyjną ustanowioną dla nauczycieli na zasadzie postanowień naucz. pragmatyki służbowej (zwłaszcza § 20) odbywać się będzie dla nauczycieli, którzy są przydzieleni do służby przy władzy centralnej lub jednej z władz jej podległych lub którzy są użyti jako inspektorowie szkolni okręgowi w służbie nadzoru szkolnego (§ 74, ustęp 2), tylko o tyle, o ile czynność służbowa tych nauczycieli polega na regularnem wykonywaniu zawodu nauczycielskiego w jednej z państwowych szkół średnich lub niższych.

Pozatem dla takich nauczycieli ma miejsce regularne kwalifikowanie przez ustanowioną dla nauczycieli komisję kwalifikacyjną z zastosowaniem przepisów obowiązujących urzędników państwowych.

II. Komisye kwalifikacyjne.

Co do składu komisyi kwalifikacyjnych przy Radzie szkolnej krajowej aż do unormowania przez ustawodawstwo krajowe, obowiązują jak zaznaczono na wstępie, postanowienia rozporządzenia Ministerstwa Wyznań

i Oświaty oraz Ministerstwa robót publicznych z dnia 4. kwietnia 1918. Dz. u. p. Nr. 133.

Na członków komisji kwalifikacyjnej dla nauczycieli zakładów naukowych podlegających c. k. Radzie szkolnej krajowej powoła c. k. Namiestnik jako Prezydent c. k. Rady szkolnej krajowej :

a) ten organ nadzoru szkolnego Rady szkolnej krajowej do którego należy inspekcya dotyczącego nauczyciela,

b) referenta administracyjnych i ekonomicznych szkolnych spraw właściwego dla zakładu naukowego, w którym dany nauczyciel jest zatrudniony,

c) członka stanu nauczycielskiego a mianowicie jednego z tych, którzy jako tacy zasiadają i mają głos w Radzie szkolnej krajowej,

d) jako czwartego członka drugą osobę stanu nauczycielskiego, należącą do tej samej kategorii szkół co nauczyciel mający być kwalifikowany, a w razie jej braku należącą do kategorii szkół najbardziej do niej zbliżonej, względnie jeśli chodzi o kwalifikacyę nauczyciela religii, przedstawiciela jego wyznania religijnego zasiadającego w Radzie szkolnej krajowej i wreszcie

e) jako piątego członka a zarazem jako przewodniczącego, o ile sobie Namiestnik sam przewodnicetwa nie zastrzeże, tego funkcyonaryusza, który go zastępuje w Radzie szkolnej krajowej.

Jeśli organ nadzoru szkolnego, którego inspekcji podlega dotyczący nauczyciel, nie będzie mógł brać udziału w wydawaniu kwalifikacyi, to w jego miejsce wstępuje nowoustanowiony organ nadzoreczy.

Dla wszystkich innych członków komisji kwalifikacyjnej ustanawia się potrzebną ilość zastępców z tego samego koła urzędników lub osób stanu nauczycielskiego, do którego należy członek potrzebujący zastępstwa.

Ponieważ Sekeyi II. Rady szkolnej krajowej (dla szkół średnich) podlega kilka grup zakładów naukowych, ustanowi się dla każdej z tych grup szkół osobną komisję kwalifikacyjną; a ponieważ dla tej samej grupy szkół istnieje po kilka organów nadzoreczych, przeto utworzy się osobne komisye kwalifikacyjne dla wszystkich nauczycieli tych szkół danej grupy, których inspekcya należy do tegosamego organu nadzoru szkolnego.

Komisye kwalifikacyjne ustanawiać się będzie z początkiem każdego roku szkolnego, mogą jednak być ustanowione ponownie w tym samym składzie na następny rok szkolny.

3) Komisya kwalifikacyjna ustanowiona w Ministerstwie Wyznań i Oświaty jest właściwą dla nauczycieli zakładów naukowych bezpośrednio podlegających, dla nauczycieli do służby w niem przydzielonych, ja-

koteż i do rozstrzygnięcia zażaleń, podnoszonych na zasadzie § 21 (ustęp ostatni) przeciw ogólnej ocenie kwalifikacyjnej, wydanej przez krajowe komisje kwalifikacyjne.

III. Postępowanie przy kwalifikowaniu.

Kwalifikowanie nauczycieli odbywa się peryodycznie co roku za ostatni miniony rok szkolny lub za tę część roku, w czasie której nauczyciel pozostawał w służbie.

Jeśli nauczyciel w ostatnim minionym roku szkolnym z powodu choroby lub urlopu nie pełnił służby, to komisja kwalifikacyjna postanawia, czy należy mu przyznać ogólną ocenę kwalifikacyjną z roku zeszłego, czy też inną (§ 20, przedostatni ustęp).

2) Dyrektorowie (kierownicy) państwowych zakładów naukowych są obowiązani na zasadzie § 18 (ustęp 1) wystawić dla każdego podwładnego im nauczyciela przy końcu każdego roku szkolnego lub, jeśli nauczyciel wcześniej opuszcza zakład, przy jego odejściu, opis kwalifikacyjny dotyczący jego służby w zakładzie, odpowiadający § 20. z potrzebnem uzasadnieniem (według przepisanej wzoru) i opis ten (wraz z dawniejszymi aktami kwalifikacyjnymi przechowywanymi w Dyrekcji zakładu) bezzwłocznie przedłożyć właściwej komisji kwalifikacyjnej w drodze służbowej na ręce organu nadzoru szkolnego, który jest powołany przez Radę szkolną krajową do inspekcji danego nauczyciela.

Dyrektorów (kierowników) państwowych zakładów naukowych (punkt I. 1. c), kwalifikuje bezpośrednio komisja kwalifikacyjna na zasadzie § 19 (ustęp 1).

3) Jeżeli nauczyciel w czasie do którego odnosi się kwalifikacja służył w różnych państwowych zakładach naukowych, należy przedkładać opisy kwalifikacyjne wraz z orzeczeniami organów nadzoru szkolnego tej komisji kwalifikacyjnej, która jest właściwą dla tego nauczyciela ze względu na jego ostatnie zatrudnienie służbowe.

Kwalifikowania nauczyciela należy dokonać także w tym przypadku, jeśli po upływie czasu do którego odnosi się kwalifikacja wystąpił ze służby w państwowym zakładzie naukowym ale istnieje jeszcze możliwość ponownego użycia go w służbie.

Jeżeli nauczyciel po służbie spędzonej w prywatnym zakładzie naukowym, którą według postanowień naucz. pragmatyki służbowej należy traktować na równi ze służbą w państwowym zakładzie naukowym, zostaje zamianowany w państwowym zakładzie naukowym, wówczas wła-

ściwa komisya kwalifikacyjna, zaraz po jego wstąpieniu do służby na podstawie dostarczonych poświadczeń zatrudnienia. sprawozdań właściwych organów nadzoru szkolnego i innych aktów rozstrzygnię, jaką ogólną ocenę kwalifikacyjną (§ 20, przedostatni ustęp) należy przyznać nauczycielowi za czas spędzony w służbie w niepaństwowym zakładzie naukowym. Tę ocenę ogólną należy wciągnąć do tabeli kwalifikacyjnej.

Tak samo będzie się postępować z nauczycielami państwowych zakładów naukowych, którzy za urlopem udzielają nauki w niepaństwowych zakładach naukowych.

4) Jeżeli w okresie czasu, do którego odnosi się kwalifikacya, zajdzie zmiana w kierownictwie zakładu naukowego, wówczas ma dotychczasowy dyrektor (kierownik) podać do wiadomości swego następcy okoliczności decydujące dla kwalifikacyi podwładnego nauczyciela; skoro jednak jest to niemożliwem winien nowy dyrektor (kierownik) postarać się o potrzebne wiadomości w sposób właściwy i w opisie kwalifikacyjnym wyraźnie zaznaczyć, o ile wydaje orzeczenie nie na podstawie własnego spostrzeżenia i doświadczenia.

5) Dyrektor zakładu sporządza sam osobiście opis kwalifikacyjny według dołączonego wzoru, przyczem w siedmiu odpowiadających § 20 rubrykach podaje opinię jaką sobie wyrobił o nauczycielu wraz z ewentualnem uzasadnieniem w krótkich i dosadnych słowach tak, aby można jasno rozpoznać, w jakim stopniu według jego zdania kwalifikowany nauczyciel odpowiedział wymaganiom stawianym w służbie szkolnej.

Do wszystkich punktów tego opisu kwalifikacyjnego dołączają czynniki nadzoru szkolnego, powołane do inspekyi danego nauczyciela (a także ewentualnie i osobni inspektorowie zawodowi) swoją opinię, podając w razie odmiennego zdania uzasadnienie. Jeżeli zaś organ nadzoru szkolnego jeszcze nie miał sposobności poczynić osobistych spostrzeżeń o czynności służbowej nauczyciela, ma okoliczność tę wyraźnie zaznaczyć.

6) Komisye kwalifikacyjne, ustanowione przy Radzie szkolnej krajowej, badają nadesłane opisy kwalifikacyjne nauczycieli (punkt I. 1. a, b, d) względnie obradują nad ogólną oceną kwalifikacyjną dyrektorów i kierowników (punkt I. 1. c); w razie potrzeby ma się wezwać zawodowych znawców z głosem doradczym i wdroyć potrzebne dochodzenia dla usunięcia wątpliwości.

Na podstawie uchwały komisji sporządza się tabelę kwalifikacyjną odpowiadającą wzorowi (E) w krótkich i dobitnych słowach, wypełniając rubrykę „Ocena ogólna“ klasyfikacyą podaną w § 20 (przedostatni ustęp).

Zasadą przy ocenie ogólnej, która stanowi wynik opinii zawartych w poszczególnych punktach jest, że klasyfikacya ma brzmieć „dobrze“ jeżeli nauczyciel w całym okresie czasu, do którego kwalifikacya się odnosi, stale odpowiadał wszystkim wymaganiom służby szkolnej w mierze przeciętnej, niezbędnej do skutecznego zatrudnienia w zawodzie nauczycielskim; ma zaś opiewać „bardzo dobrze“ jeśli przekracza tę przeciętną miarę, natomiast „celująco“ tylko wtedy, jeśli nauczyciel okazał nadto niezwykle wybitne zdolności i wyniki pracy. Okoliczności uzasadniające taką kwalifikacyę winny być osobno zaznaczone.

Kwalifikacya „mniej odpowiednio“ będzie zwłaszcza wtedy uzasadniona, jeżeli nauczyciel chwilowo nie odpowiada wymaganiom służby, albo też trwale nie osiąga przeciętnej miary wymagań, a kwalifikacya „nieodpowiednio“, jeśli nauczyciel w wymaganiach służby stale nie osiąga najniższej miary niezbędnej do prawidłowego sprawowania zawodu nauczycielskiego. Okoliczności uzasadniające takie oceny kwalifikacyjne winny być osobno podniesione.

7) Tabele kwalifikacyjne, sporządzone zgodnie z orzeczeniem komisji kwalifikacyjnej, podpisuje przewodniczący komisji kwalifikacyjnej, nadto umieszcza się na nich pieczęć urzędową i datę.

Jeden egzemplarz tabeli kwalifikacyjnej pozostaje w aktach Rady szkolnej krajowej względnie Ministerstwa Wyznań i Oświaty jeśli nauczyciel służy w zakładzie bezpośrednio mu podległym; jeżeli chodzi o nauczycieli podległych dyrekcji zakładu, zostanie duplikat wypełnionej tabeli wraz z opisami kwalifikacyjnymi przesłany Dyrekcji tego państwowego zakładu naukowego, w którym dany nauczyciel służy i gdzie prowadzi się jego wykaz osobisty. Tabele kwalifikacyjne należy przechować jako załączniki do wykazów osobistych, a w danym razie wraz z nimi w myśl rozporządzenia z 12. września 1917 l. 31.021 Dz. r. m. Nr. 12 intymowanego tutejszym reskryptem z dnia 22. grudnia 1917 l. 289 pr. Dz. urz. Nr. 1. z r. 1918 przesłać do właściwej władzy.

Postanowienia wyżej przytoczonego rozporządzenia, zwłaszcza punkt 10—13 należy odpowiednio stosować przy prowadzeniu tabel kwalifikacyjnych.

8) W myśl § 21. ustęp 1. bezpośrednio przełożona władza służbowa (rozp. z 3. września 1917 Dz. u. p. Nr. 399, Dz. urz. Nr. 1 z r. 1918 str. 10) zawiadamia nauczyciela o ogólnej ocenie kwalifikacyjnej w sposób najprostszj stwierdzając dzień zawiadomienia.

Nauczyciel ma prawo przejrzeć tylko tabelę kwalifikacyjną ustaloną przez komisję kwalifikacyjną i odpisać ją sobie.

O ile według postanowień naucz. pragmatyki służbowej uzyskanie wyższych poborów lub innych korzyści (§ 8. 2 ustęp, §§ 50, 59, 60, 62) zależy od wykazania się kwalifikacją conajmniej „dobrą“, należy wydać nauczycielowi na jego życzenie uwierzytelnione urzędownie odpisy tabel kwalifikacyjnych (poszczególnych punktów i oceny ogólnej).

Pozatem zawiadomienie nauczyciela o ocenie ogólnej równie jak i korespondencya we wszystkich sprawach kwalifikacyi dotyczących ma być ściśle poufna.

9) Przysługujące nauczycielowi podług § 21. (ustęp ostatni) zażalenie przeciw ogólnej ocenie kwalifikacyjnej nie opiewającej conajmniej „dobrze“, o ile nie chodzi o nauczyciela zakładu naukowego bezpośrednio podległego Ministerstwu Wyznań i Oświaty, ma być wniesione do bezpośrednio przełożonej władzy służbowej (rozp. z 3. września 1917, Dz. u. p. Nr. 399), która winna je bezzwłocznie wraz ze wszystkimi aktami odnoszącymi się do kwalifikacyi nauczyciela i z jego wykazem osobowym przedłożyć w drodze służbowej Ministerstwu Wyznań i Oświaty.

O zażaleniu rozstrzyga ustanowiona przy Ministerstwie Wyznań i Oświaty dla nauczycieli odnośnej kategorii komisya kwalifikacyjna, która orzeczenie wpisuje do tabeli kwalifikacyjnej.

10) Skutki ujemnej oceny kwalifikacyjnej na osiągnięcie wyższych poborów (§§ 59 i 60) rozciągają się u nauczycieli rzeczywistych zawsze na przeciąg 12. miesięcy, a to licząc od dnia w którym wyższe pobory by się należały; dla suplentów i asystentów ma niepomysłna kwalifikacya ten skutek, że czasu służby nieodbytej z kwalifikacją co najmniej „dobry“ nie wlicza się do osiągnięcia korzyści przewidzianych w § 8, ustęp 2, §§ 50 i 62.

W wykazie osobowym (arkusz wkładkowy pod III) należy zanotować, na jak długi okres czasu rozciąga się działanie ujemnej oceny kwalifikacyjnej.

11) Jeżeli po upływie tego okresu czasu, do którego odnosi się każda ocena kwalifikacyjna, zajdą okoliczności które uzasadniają wątpliwość, czy kwalifikacya nauczyciela może być jeszcze określoną oceną „dobrze“, natenczas Rada szkolna krajowa, której Dyrekcyja zakładu co do jej podwładnych nauczycieli bezzwłocznie ma o tem donieść, rozstrzygnie, czy z przyznaniem wyższych poborów (§§ 50, 59, 60), zamianowaniem stałym suplentem lub asystentem (§ 8. ust. 2) lub też za-

mianowaniem (rzeczywistym) nauczyciela według § 62. należy czekać do najbliższej kwalifikacji.

12) Pierwsza kwalifikacja ma się odbyć za rok szkolny 1917/18 jako pierwszy, w którym obowiązuje nauczycielska pragmatyka służbowa. W przyszłości kwalifikowanie odbywać się będzie peryodycznie za ubiegły rok szkolny.

Do powyższych poleceń zechcą Dyrekcye ściśle się zastosować. Przesyłając potrzebną ilość formularzy opisów kwalifikacyjnych c. k. Rada szkolna krajowa wzywa Dyrekcye, aby jak najrychlej je wypełniły i przedłożyły naprzód co do egzaminowanych zastępców nauczycieli i asystentów, ponieważ dla nich jak najrychlejsze ustalenie kwalifikacji jest szczególnie ważne celem uzyskania korzyści z § 8. ustęp drugi, § 50 i 62, a następnie co do innych członków grom tak, aby w najbliższym już czasie komisya kwalifikacyjna mogła rozpocząć swą czynność.

Co do tych nauczycieli, którzy w ubiegłym roku szkolnym wskutek wypadków wojennych co najmniej przez 9 miesięcy nie mogli wykonywać obowiązków nauczycielskich, kwalifikacyjne postępowanie odpada. Czas zatrudnienia spędzony w czynnej służbie wojskowej należy uważać za odbyty z co najmniej „dobrą“ kwalifikacją.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

We Lwowie, dnia 7. sierpnia 1918

C. k. Wiceprezydent
Zoll.

Opis kwalifikacyjny

Imię i nazwisko .....

Charakter służbowy .....

Zakład naukowy .....

Miejsce służbowe .....

za rok szkolny 19.....

L.	Poszczególne punkty	Opis kwalifikacyjny z uzasadnieniem § 18, ustęp 1, nauczycielskiej pragmatyki służbowej.	Opinia nadzorczego organu szkolnego (także inspektora fachowego) § 18, ustęp 3, nauczycielskiej prag. służb.
1	<p>a) Pedagogiczne i zawodowe wykształcenie oraz dalsze studia:</p> <p>b) Znajomość przepisów o wykonaniu służby:</p>		
2	<p>a) Obchodzenie się z uczniami pod względem dydaktycznym i pedagogicznym:</p> <p>b) Służbowe obcowanie, w szczególności z członkami grona naucz. i ze stronami:</p>		
3	Pilność i sumiennosc w spełnianiu obowiązków służbowych:		
4	Wyniki pracy wychowawczej i dydaktycznej:		
5	Zachowanie się:		
6	Co do nauczycieli, którzy zajmują stanowisko kierujące lub o których powołanie na takie stanowisko chodzi, uzdolnienie do kierownictwa:		
7	Szczególne zdolności i prace (§ 20, ustęp 3);		
Podpis dyrektora (kierownika) zakładu, który sporządził opis kwalifikacyjny:			Podpis nadzorczego organu szkolnego (fachowego inspektora):

Tabela kwalifikacyjna dla

Opis kwalifikacyjny za rok szkolny:	a) Pedagogiczne i zawodowe wykształcenie oraz dalsze studia: b) Znajomość przepisów o wykonywaniu służby:	a) Obchodzenie się z uczniami pod względem dydaktycznym i pedagogicznym: b) Służbowe obcowanie w szczególności z członkami grona nauczycielskiego i ze stronami:	Pilność i sumiennosc w spełnianiu obowiązków służbowych:	Wyniki pracy wychowawczej i dydaktycznej:
1	2	3	4	

Zachowanie się:	Co do nauczycieli, którzy zajmują stanowisko kierujące lub o których powołanie na takie stanowisko chodzi, uzdolnienie do kierownictwa:	Szczególne zdolności i prace (§ 20, ustęp 3):	Szczególne okoliczności, mające znaczenie dla kwalifikacji:	Ogólna ocena
5	6	7	8	9

L. 177/pr.

O K Ó L N I K

c. k. Rady szkolnej krajowej do Dyrekcji szkół średnich, seminariów nauczycielskich męskich i żeńskich, akademii handlowej we Lwowie i w Krakowie, oraz szkół przemysłowych i zawodowych, w sprawie wykonania postanowień rozdziału V. naucz. pragmatyki służbowej o karaniu uchybień przeciw obowiązkom.

Wskutek reskryptu c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 4. kwietnia 1918 l. 3110—XL, c. k. Rada szkolna krajowa oznajmia, że c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty, Robót publicznych oraz Rolnictwa rozporządzeniem z dnia 4. kwietnia 1918 l. 3110 Nr. 10. Dz. rozp. min. celem wykonania postanowień V. rozdziału ustawy z dnia 28. lipca 1917 Dz. u. p. Nr. 319 (naucz. pragmatyki służbowej), tyżącego się karania uchybień przeciw obowiązkom, wydały następujące zarządzenia, które niniejszem podaje się Dyrekeyom do wiadomości z uwzględnieniem postanowień ustępu drugiego rozporządzenia c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty oraz c. k. Ministerstwa Robót publicznych z dnia 4. kwietnia 1918, ogłoszonego w Dzienniku ustaw państwa Nr. 133. o składzie komisji kwalifikacyjnych i dysecyplinarnych.

I. Karanie czynów przeciw porządkowi służbowemu.

1. Według § 97. służy przełożonemu prawo, nieograniczone przez nauczycielską pragmatykę służbową, udzielania wytknięć podległym urzędom oraz wytykania podwładnym nauczycielom niewłaściwości w wykonywaniu urzędu nauczycielskiego albo w ich zachowaniu się w służbie.

Prawo to służy władzy centralnej i jej upoważnionym organom w stosunku do wszystkich podległych średnich i niższych zakładów naukowych i całego ich ciała nauczycielskiego, krajowej władzy szkolnej (kraj. Radzie szkolnej) zaś i upoważnionym jej organom w stosunku do zakładów naukowych należących do zakresu działania tej władzy oraz w stosunku do całego ich nauczycielstwa.

Dyrektorowie (kierownicy) zakładów naukowych powinni wytknięcia udzielone poszczególnym nauczycielom w reskryptach władz przełożonych podać im do wiadomości osobiście i ustnie, jeżeli stosownie do okoliczności pisemne zakomunikowanie nie jest uniknione.

2. Organa nadzoru szkolnego, powołane do inspekcji zakładów naukowych, mają prawo bądź to na podstawie specjalnego polecenia władzy,

bądź też przy sposobności inspekcji zakładu naukowego wytykać osobiście i ustnie tak dyrektorom (kierownikom) jak i nauczycielom niewłaściwości w wykonywaniu urzędu nauczycielskiego (kierownictwa zakładem) lub w zachowaniu się w służbie.

Wytknięcie poszczególnym nauczycielom udzielać się powinno w obecności dyrektora (kierownika).

3. Dyrektor (kierownik) każdego zakładu naukowego ma prawo sam ustnie wytknąć podwładnym mu nauczycielom niewłaściwości w wykonywaniu urzędu nauczycielskiego lub w ich sprawowaniu się w służbie, jeżeli zawiadomienie właściwego organu nadzoru szkolnego ze względu na niższy stopień wykroczenia okaże się zbędnem.

Jeśli potrzeba wytknięcia jakiemuś nauczycielowi jego wykroczeń powtarza się, w takim razie dyrektor (kierownik) ma donieść o tem organowi nadzoru szkolnego najpóźniej przy sposobności najbliższej lustracji zakładu.

4. Czyny przeciwne porządkowi w wykonywaniu służby i w zachowaniu się w służbie podlegają bez względu na prawa komisji dyscyplinarnej według § 99. ustęp 1. karom porządkowym, które wymierza władza służbowa lub naczelnik wyższej władzy; przed nałożeniem kary należy jednak dać nauczycielowi sposobność wytłumaczenia się pisemnego lub ustnego.

Pierwszą karę porządkową stanowi pisemne ostrzeżenie (§ 98. a) a w razie powtórzenia się tego samego przewinienia porządkowego, tudzież gdy chodzi o jakieś cięższe naruszenie porządku, pisemne wytknięcie (§ 98. b).

Kary porządkowe nakłada krajowa władza szkolna lub władza centralna, względnie w zakresie szkolnictwa przemysłowego właściwa władza służbowa (rozp. z 1. października 1917 l. 89.245—XXI b, Dz. urz. Rady szkolnej kraj. Nr. 1. z 1918 str. 10), ewentualnie po wysłuchaniu nauczyciela oraz właściwego organu nadzoru szkolnego, a jeśli chodzi o nauczyciela podwładnego także po wysłuchaniu dyrektora (kierownika) zakładu naukowego, i zawiadania o nich nauczyciela pisemnie drogą służbową z podaniem powodów.

Przeciw karze porządkowej nałożonej przez Radę szkolną krajową po myśli art. III. ustawy z dnia 9. maja 1907 Nr. 48. Dz. u. kr. aż do wydania nowych postanowień w drodze ustawodawstwa krajowego niema prawa rekursu. Kar porządkowych nie wpisuje się do wykazu osobowego.

II. Komisye dyscyplinarne (dyscyplinarne senaty), oskarzyciel dyscyplinarny, komisarz śledczy.

1. Wyższa komisya dyscyplinarna, która ma być ustanowiona przy władzy centralnej (§ 108. b, § 109. 1., § 110.) jest właściwą bezpośrednio dla nauczycieli zatrudnionych przy władzy centralnej, a pozatem dla rekursów w sprawach dyscyplinarnych nauczycieli podległych władzy centralnej.

Do wyższej komisji dyscyplinarnej powołuje zwierzchnik władzy centralnej na trzechletni okres przewodniczącego, jego zastępcę oraz potrzebną liczbę członków z pośród urzędników tej władzy posiadających studia prawnicze, zatrudnionych w niej organów nadzoru szkolnego, osób należących do stanu nauczycielskiego i innych zawodowców ; z tego grona powołuje się także prawnika oskarżyciela dyscyplinarnego i jego zastępcę, wreszcie w razie potrzeby dla każdej sprawy z osobna prawnika komisarza śledczego i zawodowców przydanych im w charakterze doradców.

Senaty dyscyplinarne wyższej komisji dyscyplinarnej złożone z pięciu członków naznacza zwierzchnik władzy centralnej na podstawie §§ 112. i 113. w ten sposób, że obok przewodniczącego (lub jego zastępcy) powołuje po dwóch członków z grona prawników i z grona znawców zawodowych.

2. Komisye dyscyplinarne pierwszej instancji, powołane do prowadzenia postępowania dyscyplinarnego, również jak i senaty dyscyplinarne, które mają być z nich utworzone, będą ustanowione przy Radach szkolnych krajowych i przy każdej sekcji istniejącej na mocy ustawy w ich łonie na podstawie rozporządzenia z dnia 4. kwietnia 1918 Dz. u. p. Nr. 133, jednakże aż do uregulowania tej sprawy przez ustawodawstwo krajowe.

Według wyżej przytoczonego rozporządzenia do komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji będą powołani po myśli § 109. l. ust. 2. n. p. s. wszyscy członkowie Rady szkolnej krajowej, względnie dotyczących sekcji, a nadto w razie potrzeby posiadający studia prawnicze urzędnicy krajowej władzy politycznej, jakoteż nauczyciele państwowych zakładów naukowych i to w ten sposób, że każda kategoria szkół będzie miała swoich reprezentantów.

Przewodniczącym komisji dyscyplinarnej, o ile godności tej nie zastrzeże sobie sam namiestnik, będzie funkcyonaryusz zastępujący go w Radzie szkolnej krajowej, a w razie potrzeby ustanowieni będą także

dla niego zastępcy z pomiędzy urzędników prawników krajowej władzy politycznej.

Komisję dyscyplinarną ustanawia Minister Wyznań i Oświaty w porozumieniu z Ministrem Robót publicznych na trzyletni okres funkcyjny.

Namiestnik jako przewodniczący Rady szkolnej krajowej ustanawia z pomiędzy członków komisji dyscyplinarnej z końcem roku na cały rok następny senaty dyscyplinarne składające się z pięciu członków, a to po jednym dla każdej kategorii szkół.

Dla każdego członka senatu dyscyplinarnego należy ustanowić w razie potrzeby zastępców z pośród członków komisji dyscyplinarnej, należących do tego samego koła co i członek senatu którego zastępują; zarazem należy wyznaczyć kolej, w której zastępcy ci mają wstępować, jeżeli jeden członek senatu ustąpi, zostanie wykluczony, uchylony lub doznał przeszkody wskutek choroby czy urlopu.

Senaty dyscyplinarne mogą być ponownie ustanowione w tym samym składzie także na rok następny.

Do senatu dyscyplinarnego ustanowionego z pięciu członków dla każdej grupy szkół, mają prócz funkcyjnarjusza, któremu powierzono przewodnictwo komisji dyscyplinarnej, lub jego zastępcy należeć jako członkowie:

członek organu nadzoru szkół, mający poruczoną inspekcję obwinionego nauczyciela, lub w razie przeszkody albo uchylecia inny organ nadzoru szkolnego tej samej albo pokrewnej grupy szkół (krajowy inspektor szkół lub inny organ nadzorczy);

przedstawiciel stanu nauczycielskiego odnośnej grupy szkół albo, gdy obwiniony jest nauczycielem religii, przedstawiciel danego wyznania religijnego w Radzie szkolnej krajowej;

dwóch urzędników prawników politycznej władzy krajowej.

Oskarżyciela dyscyplinarnego i jego zastępcę (§ 116.) powołują na trzechletni okres funkcyjny szefowie odnośnych władz centralnych po wzajemnem porozumieniu z pomiędzy stałych urzędników prawników politycznej władzy krajowej, ponieważ zatrudnionym w Radzie szkolnej krajowej referentom dla szkolnych spraw administracyjnych i ekonomicznych z powodu ich innych czynności w postępowaniu dyscyplinarnem tego obowiązku z reguły już powierzyć nie można.

Komisarzem śledczym (§ 127.) ustanawia przewodniczący Rady szkolnej krajowej z reguły referenta szkolnych spraw administracyjnych i ekonomicznych, właściwego dla danej kategorii zakładu w którym służy

nauczyciel, a w razie przeszkody z jego strony innego stałego urzędnika posiadającego studia prawnicze, z Rady szkolnej krajowej lub z politycznej władzy krajowej.

Fachowego znawcę, który w razie potrzeby ma być przydany jemu lub oskarżycielowi dyscyplinarnemu w roli doradcy, należy wybrać z rządu organów nadzoru szkolnego właściwych dla odnośnej grupy zawodowej albo też z pomiędzy nauczycieli tej grupy.

3. Dla inspektorów okręgowych szkół, którzy jako urzędnicy są zamianowani w pewnej klasie rang (§ 110. ustęp ostatni) jest właściwą ustanowiona przy przełożonej władzy szkolnej krajowej komisja dyscyplinarna pierwszej instancji, atoli postępowanie dyscyplinarne przeciw nim należy przeprowadzić z zastosowaniem przepisów rozdz. V. ustawy z dnia 25. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 15. (Pragmatyka służbowa).

4. W celu utworzenia komisji dyscyplinarnej ma każda krajowa władza szkolna co trzy lata w miesiącu listopadzie wymienić władzy centralnej prócz właściwych organów nadzoru szkolnego, względnie ustawowo powołanych członków Rady szkolnej krajowej, odpowiednią ilość podległych jej urzędników i nauczycieli nadających się do zamianowania członkami komisji dyscyplinarnej przy krajowej władzy szkolnej, jakoteż do sprawowania urzędu oskarżyciela dyscyplinarnego i jego zastępcy.

Z reguły należy tylko przedstawić urzędników i nauczycieli od VII. klasy rang począwszy w górę.

Pierwszy trzechletni okres funkcyjny komisji dyscyplinarnych, które mają być ustanowione na podstawie naucz. pragm. służb., względnie oskarżycieli dyscyplinarnych, rozciąga się na lata 1918, 1919 i 1920.

5. Sprawy dyscyplinarne wchodzące do komisji dyscyplinarnej będą wpisywane pod osobnemi liczbami do osobnego rejestru. Wszystkie akta urzędowe odnoszące się do tej samej sprawy dyscyplinarnej będą exhibowane z odrębnemi liczbami bieżącemi pod tą liczbą główną, pod którą sprawa dyscyplinarna została wpisana do rejestru. Po ukończeniu postępowania akta sprawy mają być przechowane w cyfrowym porządku w okładce z silnego papieru, na którym zanotuje się komisję dyscyplinarną, imię obwinionego, rok w którym sprawa dyscyplinarna się rozpoczęła, oraz liczbę (główną) rejestru.

6. Przy doreczaniu załatwień dyscyplinarnych należy szczególnie w wyborze formy i brzmienia baczyć na to aby oszczędzać oskarżonego, o ile się to z zabezpieczeniem dowodu doręczenia da pogodzić.

7. W sprawie wolności od stempla i należytości w postępowaniu dyscyplinarnem zwraca się uwagę na rozporządzenie z dnia 4. paździer-

nika 1917 l. 29.401 (Dz. r. Min. W. i O. Nr. 15. i Zentralblatt für den gewerb. Unterricht, tom XXXVI.).

III. Wdrożenie i przeprowadzenie postępowania dyscyplinarnego.

1. Do wniesienia doniesienia dyscyplinarnego do właściwej komisji dyscyplinarnej po myśli § 121. celem wdrożenia postępowania dyscyplinarnego przeciw nauczycielowi powołaną jest jedynie tylko przełożona władza służbowa nauczyciela, a to bądź we własnym zakresie działania co do podległych jej nauczycieli, bądź na ewentualne zlecenie przełożonej władzy centralnej.

2. Jeżeli władza służbowa dowie się o podwładnym jej nauczycielu okoliczności o których mniema, że nie stanowią przekroczeń porządkowych które mogłaby ukarać we własnym zakresie działania (§ 95), albo jeżeli sam nauczyciel prosi o wdrożenie przeciw sobie postępowania dyscyplinarnego, w takim razie władza służbowa najpierw przez właściwy organ nadzoru szkół a ewentualnie przez dyrektora (kierownika) odnośnego zakładu naukowego lub w jakikolwiek inny właściwy sposób przeprowadzi (§ 121.) dochodzenie wstępne potrzebne do tymczasowego wyjaśnienia stanu rzeczy. Dochodzenia tego rodzaju może dokonać także sam właściwy organ nadzoru szkół i bezpośrednio przełożona władza służbowa (rozp. z 3. września 1917 Dz. u. p. Nr. 399) przy nadarzającej się sposobności, atoli jeśli ich dochodzenia będą miały niepomysłny dla nauczyciela wynik, natenczas mają zaraz uwiadomić o tem przełożoną władzę służbową.

Na podstawie wyniku tymczasowego dochodzenia ma władza służbowa, o ile nie otrzyma od przełożonej władzy centralnej polecenia, sama rozstrzygnąć, czy przeciw podwładnemu jej nauczycielowi ma być wniesione do właściwej komisji dyscyplinarnej doniesienie dyscyplinarne.

3. Jeśli nauczyciel w czasie dochodzenia wstępnego przeszedł do innej służby państwowej, która nie należy do zakresu działania jego dotychczasowej władzy służbowej, w takim razie władza służbowa poda wynik swego dochodzenia do wiadomości tej władzy służbowej, której nauczyciel obecnie podlega (§ 111).

4. Do postępowania dyscyplinarnego jest właściwą komisją dyscyplinarna pierwszej instancji przy tej krajowej władzy szkolnej, w której obszarze administracyjnym nauczyciel pełni służbę (§ 111) w państwowym naukowym zakładzie w chwili wniesienia skargi dyscyplinarnej (§ 121).

W razie przeniesienia nauczyciela (§ 72.) do innego państwowego zakładu naukowego pozostaje właściwą tą komisją dyscyplinarną, przed którą wytoczono postępowanie dyscyplinarne.

W razie sporu co do właściwości komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji, ta komisja, która rości sobie pretensje do tej sprawy dyscyplinarnej ma zasięgnąć bezzwłocznie rozstrzygnięcia (§ 111. ustęp ostatni) wyższej komisji dyscyplinarnej ustanowionej przy władzy centralnej.

5. Jeśli do komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji doszło ze strony powołanej (punkt III.) doniesienie dyscyplinarne, wówczas senat właściwy dla grupy szkolnej danego nauczyciela po ewentualnem poprzedniem dochodzeniu uzupełniającem i po wysłuchaniu oskarżyciela dyscyplinarnego postanowi, czy należy wdrożyć śledztwo dyscyplinarne, czy też nie (§ 122. ust. 1.).

6. Jeśli komisja dyscyplinarna (senat) uchwali nie wdrażać śledztwa dyscyplinarnego (§ 123. ustęp 2.), w takim razie oskarżycielowi dyscyplinarnemu służy prawo wniesienia w przeciągu dni 14-tu przeciw takiemu postanowieniu zażalenia do wyższej komisji dyscyplinarnej.

Skoro uchwała odmowna stanie się prawomocną, komisja dyscyplinarna poda ją, zwracając akta i z wymienieniem powodów, do wiadomości odnośnej władzy służbowej w celu zawiadomienia o tem nauczyciela.

7. Jeżeli komisja dyscyplinarna uzna, że zachodzi tylko naruszenie porządku (§ 122. ustęp 2.), może po wysłuchaniu oskarżyciela dyscyplinarnego sama nałożyć karę porządkową według § 98. do 100; jednakowoż i w tym wypadku należy nauczycielowi dać naprzód sposobność pisemnego lub ustnego usprawiedliwienia się (§ 99. ust. 2.):

8. W miejsce uchwały o wdrożeniu śledztwa dyscyplinarnego może komisja dyscyplinarna w wypadkach, które nie wymagają dochodzenia według §§ 127. do 130., po wyjaśnieniu stanu sprawy i po przesłuchaniu obwinionego nauczyciela za zgodą oskarżyciela dyscyplinarnego (§ 122. ustęp 3.) uchwalić natychmiast dekretację sprawy do rozprawy ustnej.

Przy tem postanowieniu jak i przy każdej uchwale dekretującej należy postępować według § 131. (punkt III. 12.).

9. Jeżeli komisja dyscyplinarna uchwaliła wdrożenie śledztwa dyscyplinarnego ma zawiadomić o tem drogą służbową odnośną władzę w celu zawiadomienia o tem obwinionego nauczyciela.

Władza służbowa na zasadzie § 127. ustanowi komisarzy śledczych i w razie potrzeby przydzieli im doradców.

Komisarz śledczy przesłuchuje świadków i znawców bez zaprzysiężenia a ich zeznania i orzeczenia protokołuje.

Skoro śledztwo, które przeprowadzone być ma na zasadzie §§ 128—130, a w tok którego oskarżyciel dyscyplinarny każdej chwili ma wgląd (§ 129) będzie ukończone, komisarz śledczy na podstawie § 131. odstąpi akta oskarżycielowi dyscyplinarnemu, który je przedłoży komisji dyscyplinarnej wraz z swoimi wnioskami.

10. Na podstawie wyników śledztwa i wniosków oskarżyciela dyscyplinarnego uchwali komisya dyscyplinarna bez ustnej rozprawy (§ 131. ustęp 2) czy należy zastanowić postępowanie dyscyplinarne z powodu przestępstwa służbowego a postąpić po myśli § 122, ust. 2 z powodu wykroczenia porządkowego, czy też sprawę przeznaczyć do ustnej rozprawy.

Przed rozprawą ustną komisya dyscyplinarna może sama nałożyć karę porządkową, albo celem jej wydania odstąpić akta (§ 122, ustęp 2 i § 131, ustęp 2) naczelnikowi właściwej według punktu I. 4. władzy służbowej. Jeżeli sprawa stanie się przedmiotem ustnej rozprawy, to do wydania kary porządkowej powołaną jest tylko komisya dyscyplinarna (§ 136, ustęp 2).

11. Uchwałę opiewającą na uchylenie postępowania należy z wymienieniem powodów podać w drodze służbowej właściwej władzy służbowej celem zawiadomienia o niej obwinionego nauczyciela (131, ustęp ostatni). Oskarżycielowi dyscyplinarnemu służy prawo wniesienia przeciw uchwale uchylającej w przeciągu dni 14. zażalenia do wyższej komisji dyscyplinarnej nawet w takim razie, jeśli połączono z nią zarządzenie z powodu naruszenia porządku według § 122 ustęp 2.

12. W uchwale dekretującej sprawę do ustnej rozprawy muszą być przytoczone wyraźnie punkty obwinienia i wskazane zarządzenia potrzebne celem przygotowania ustnej rozprawy (zaproszenie świadków i znawców § 13f. ost. ustęp); do uchwały dekretującej należy dołączyć krótkie wyczerpujące uzasadnienie, w którym ma się przedstawić stan rzeczy, wynikający z aktów śledztwa wstępnego lub z dochodzenia dyscyplinarnego.

13. Jeśli komisya dyscyplinarna uchwaliła wdrożenie dochodzenia dyscyplinarnego (§§ 127 do 130) lub natychmiastową dekretację sprawy do ustnej rozprawy, wówczas uwiadomiona o tem władza służbowa ma bezzwłocznie zarządzić, aby obwiniony nauczyciel na zasadzie § 60. ustęp ostatni, aż do dalszego zarządzenia był wykluczony od ewentualnego posunięcia do wyższych poborów.

14. Jeżeli nauczyciel, przeciw któremu właściwa komisya dyscyplinarna uchwaliła wdrożyć śledztwo dyscyplinarne (punkt III. 9.) lub prze-

znaczyć sprawę do ustnej rozprawy (punkt III. 8. i 12) zamierza wystąpić z państwowej służby nauczycielskiej. wówczas władza powołana do nadawania posady może mu pozwolić na wystąpienie ze służby państwowej (§ 90 ustęp 2.), atoli w jego wykazie osobistym należy zaznaczyć stan wdrożonego przeciw niemu postępowania dyscyplinarnego, które komisya dyscyplinarna ma uchylić (§ 140).

Późniejsze ponowne zamianowanie takiego nauczyciela w państwowym zakładzie naukowym zastrzeżone jest decyzji władzy centralnej na wniosek krajowej władzy szkolnej; przed udzieleniem takiego pozwolenia nauczyciel nie może być nawet przemijająco zatrudniony w służbie.

Zezwolenie na ponowne mianowanie zastrzeżone jest władzy centralnej na wniosek krajowej władzy szkolnej; przed udzieleniem takiego pozwolenia nauczyciel nie może być nawet przemijająco zatrudniony w służbie.

Zezwolenie na ponowne mianowanie zastrzeżone jest władzy centralnej także wówczas, gdy chodzi o suplentów i asystentów, jeżeli okres czasu, na który zostali mianowani, upływa przed ostatecznem zakończeniem wdrożonego przeciw nim dochodzenia dyscyplinarnego a nie są ustanowieni nadal suplentami przy państwowym zakładzie naukowym. W razie dalszego ustanowienia suplenta czy asystenta w tym samym lub innym państwowym zakładzie naukowym, ta sama komisya dyscyplinarna ma dalej prowadzić (§ 111) wdrożone już śledztwo dyscyplinarne.

IV. Rozprawa ustna i orzeczenie, tudzież jego wykonanie; ponowne podjęcie postępowania.

1. Przy wyznaczaniu rozprawy ustnej (§ 132) przewodniczący komisji dyscyplinarnej ma baczyć na zachowanie terminów, przewidzianych w § 120. ustęp 2. i w § 131. ustęp 4.

Do rozprawy ustnej należy wezwać na podstawie § 132. tak obwionego nauczyciela, zawiadamiając go o uchwale zarządzającej rozprawę (wdrożenie postępowania) i udzielając mu spisu członków senatu dyscyplinarnego, jak i jego obrońcę, w razie jeśli go już ustanowiono. Także i oskarżyciela dyscyplinarnego należy zawiadomić o wyznaczeniu terminu ustnej rozprawy.

Urzędnikowi lub nauczycielowi (§ 118) należy udzielać urlopu potrzebnego celem podjęcia obrony, w miarę jak interes służby na to pozwoli

2. Przewodniczący otwiera, prowadzi i zamyka ustną rozprawę, udziela głosu i może go odebrać temu, kto nie stosuje się do jego zarządzeń; on przesłuchuje osoby zeznające w toku postępowania dowodowego i ogłasza uchwały senatu. Przewodniczący ma dbać o to, aby sprawa została wyczerpująco wyjaśniona, aby jednak rozprawa przez rozwlekłość i mało znaczące szczegóły uboczne się nie przewlekała i aby o ile możliwości przeprowadzić ją bez przerw do końca. Jego obowiązkiem jest również starać się o należyte utrzymanie porządku przy rozprawie ustnej. On ma prawo przyzywać do porządku osoby, które przez niestosowne zachowanie się przeszkadzają rozprawie i wydawać zarządzenia potrzebne do utrzymania porządku.

3. Orzeczenie powinno być wydane na piśmie i ma zawierać :

1. Oznaczenie komisji dyscyplinarnej i nazwiska członków, którzy brali udział w rozprawie.

2. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe i miejsce służbowe obwinionego.

3. Dzień zapadnięcia orzeczenia.

4. Treść orzeczenia.

5. Motywy rozstrzygnięcia.

4. Orzeczenie ma załatwić wszystkie punkty oskarżenia przytoczone w uchwale dekretującej. Jeżeli obwinionego uzna się winnym nie we wszystkich punktach, to należy go od zarzutów dotyczących wyraźnie uwolnić. Jako punkty oskarżenia wyliczać należy poszczególne czyny, o które się obwinia, nie zaś obowiązki które naruszono. Jeden i ten sam czyn, którym naruszono kilka obowiązków n. p. obowiązek posłuszeństwa obowiązek tajemnicy służbowej należy liczyć tylko jako jeden punkt obwinienia.

Jeżeli orzeczono winę nauczyciela należy podać, czy to naruszenie obowiązku zostało uznane za wykroczenie służbowe, czy za przekroczenie porządkowe i jaką nakłada się karę.

Wreszcie ma orzeczenie zawsze zawierać postanowienia co do pokrycia kosztów postępowania. Kosztów tych nie potrzeba w orzeczeniu oznaczyć cyfrowo.

4. Motywa orzeczenia należy zawsze podać odrębnie od tenoru orzeczenia. W uzasadnieniu musi być podane całkiem ściśle :

1. które zdarzenia uznała komisja za udowodnione a które za nieudowodnione i z jakich powodów.

2. z jakich powodów komisja dopatrzyła się w stwierdzonych czynach obwinionego naruszenia obowiązku lub nie, oraz z jakich powodów

to naruszenie obowiązku było uważane za przestępstwo służbowe lub przekroczenie porządkowe.

3. W razie uznania nauczyciela winnym należy dalej podać, jakie okoliczności obciążające i łagodzące przyjęła komisya przy wymiarze kary.

4. Przy wyroku uwalniającym należy podać, czy czyny o które nauczyciela obwiniono uznano jako nieudowodnione lub czy czynu dokonanego nie uznano za naruszenie obowiązku albo czy z jakiegoś powodu wykluczającego winę (n. p. niepoczytalność) lub wykluczającego karę (n. p. niedostatek), czy wreszcie z powodów procesualnych (n. p. sprawa już rozstrzygnięta) uwolniono oskarżonego.

6. Kara wydalenia wchodzi w życie z chwilą prawomocności wyroku. Władza szkolna krajowa lub inna władza asygnująca pobory będzie miała obowiązek postarać się o to, żeby dotychczasowe pobory obwinionego były mu wstrzymane od pierwszego dnia miesiąca następującego po prawomocności orzeczenia, bez naruszenia przyznanego ewentualnie zasiłku na utrzymanie. Jeżeli na rzecz rodziny obwinionego zamierzone jest wydanie zarządzeń po myśli § 106, ustęp 2. bądź od chwili zastanowienia poborów nauczyciela, bądź od chwili jego śmierci, okoliczność ta musi być w samym orzeczeniu zaznaczona.

7. Te koszta postępowania dyscyplinarnego, które ma ponosić państwo (§ 137), winny obciążać ten etat wydatków, z którego były opłacane pobory osobiste obwinionego w czasie wdrożenia postępowania dyscyplinarnego.

8 Orzeczenie wraz z powodami rozstrzygnięcia należy po myśli § 138. doręczyć oskarżycielowi dyscyplinarnemu, jakoteż obwinionemu nauczycielowi, a skoro urośnie w moc prawa udzielić w dwóch egzemplarzach w myśl § 144. także krajowej władzy szkolnej, przy której jest ustanowioną komisya dyscyplinarna. Władza ta przeszle jeden egzemplarz bezpośrednio przełożonej władzy służbowej nauczyciela i spowoduje wykonanie kary oraz jej wpisanie do wykazu osobistego nauczyciela.

Jeśli nauczyciel nie podlega tej władzy szkolnej krajowej, to ma ona zwrócić się do właściwej władzy.

Orzeczenie wyższej komisji dyscyplinarnej (§ 142) należy udzielić właściwej komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji, która spowoduje dalsze zawiadomienie.

9. Wykreślenie kary dyscyplinarnej w wykazie osobistym nauczyciela według § 145. ustęp 1. zarządzi krajowa władza szkolna względnie władza centralna, jeśli chodzi o nauczycieli zakładów naukowych bezpo-

średnio jej podległych i oznajmi to bezpośrednio przełożonej władzy nauczyciela celem zawiadomienia go o tem.

O przewidziane w § 145. ustępie 2. pozwolenie ma przedstawić wniosek dyrektor (kierownik) zakładu naukowego względnie właściwa krajowa władza szkolna do szefa władzy centralnej.

10. Jeżeli komisya dyscyplinarna, która w pierwszej instancyi wydała orzeczenie, zezwoli na wznowienie postępowania (§ 148) a sprawa wejdzie przez to znowu w stadyum śledztwa (§ 149), to należy postępowanie (rozprawę) przeprowadzić w tej samej komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi nawet wówczas, jeśli dla nauczyciela według jego zatrudnienia w służbie, stała się tymczasem właściwą inna komisya dyscyplinarna.

V. Zawieszenie w służbie.

1. W razie zawieszenia nad nauczycielem karno-sądowego aresztu śledczego zarządza przełożona władza centralna albo właściwa krajowa władza szkolna tymczasowe zawieszenie w służbie (§ 154). Może ono być zarządzone także jeżeli zachodzą okoliczności wymienione w § 154, ustęp 2. Pod tymi warunkami może tymczasowe zawieszenie nauczyciela w służbie zarządzić każdy bezpośrednio lub pośrednio powołany do pełnienia nadzoru służbowego przełożony nauczyciela, w szczególności właściwy organ nadzoru szkół przy sposobności inspekcji, a dyrektor (kierownik) zakładu naukowego co do podwładnych mu nauczycieli, winien atoli równocześnie zawiadomić o tem przełożoną władzę drogą służbową.

O każdym tymczasowem zawieszeniu w służbie, którego wyższa władza służbowa nauczyciela po otrzymaniu doniesienia i po przeprowadzeniu potrzebnych do wyjaśnienia stanu rzeczy dochodzeń nie uchyli (§ 154. ustęp 4), lub które ona sama lub na polecenie władzy centralnej zarządziła, należy niezwłocznie przy równoczesnem doniesieniu dyscyplinarnem (§ 121) zawiadomić drogą służbową właściwą komisję dyscyplinarną, która ma zawieszenie w służbie bezzwłocznie zatwierdzić lub uchylić.

Tymczasowe zawieszenie w służbie nie powoduje ograniczenia poborów służbowych nauczyciela.

2. Zawieszenie nauczyciela w służbie według § 153 jakoteż ograniczenie jego poborów aż do dwóch trzecich według § 155 może nastąpić jedynie na mocy uchwały właściwej komisyi dyscyplinarnej.

Także i uchylenie zawieszenia w służbie przysługuje tylko komisyi dyscyplinarnej (§§ 156 i 157).

Jeżeli przeciw nauczycielowi zostało wdrożone postępowanie karnosądowe lub postępowanie o uznanie go bezwłasnowolnym, albo jeżeli otworzono konkurs do jego majątku (§ 153), to władza przełożona nauczyciela ma o tem donieść właściwej komisji dyscyplinarnej.

3. Zarządzenia potrzebne na podstawie § 158 ma wydać krajowa władza szkolna względnie władza centralna co do nauczycieli jej bezpośrednio podległych.

VI. Postanowienia przejściowe.

Na zasadzie § 165. postanowienia naucz. pragmatyki służbowej o karaniu uchyleń przeciw obowiązkom (rozdział V) stosują się tylko do tych będących już w toku spraw dyscyplinarnych, w których nie zapadło jeszcze orzeczenie dyscyplinarne pierwszej instancyi; takie sprawy dyscyplinarne należy więc prowadzić dalej posługując się istniejącym już materiałem dochodzeń. Po ukończeniu dochodzeń władza służbowa postanowi, czy należy uczynić doniesienie dyscyplinarne przeciw nauczycielowi do właściwej komisji dyscyplinarnej na zasadzie § 121.

W sprawach dyscyplinarnych, w których orzeczenie dyscyplinarne pierwszej instancyi już zapadło, należy w postępowaniu rekursowym stosować dotychczasowe przepisy.

Z e. k. Rady szkolnej krajowej.

We Lwowie dnia 31. sierpnia 1918.

C. k. Wiceprezydent
Zoll.

L. 4703/III.

Rozporządzenie

e. k. Rady szkolnej krajowej, w sprawie wymiaru obowiązkowego zajęcia nauczycieli seminaryów nauczycielskich męskich i żeńskich.

Z powodu wejścia w życie ustawy z dnia 28. lipca 1917 Dz. p. p. Nr. 319 (Nauczycielska pragmatyka służbowa) e. k. Ministerstwo Wyznań i Oświaty reskrytem z dnia 4. kwietnia 1918 l. 38.777 z roku 1917 Dz. rozp. min. Nr. 11. i z dnia 25. maja 1918 l. 12.427—XII. a, zmieniło, względnie uzupełniło postanowienia § 67. ogólnego statutu organizacyjnego seminaryów nauczycielskich męskich i żeńskich, za-

twierdzonego reskryptem z dnia 31. lipca 1886 l. 6.031 Dz. r. min. Nr. 50., dotyczące obowiązkowego tygodniowego wymiaru godzin nauczycieli seminaryów nauczycielskich

Na tej podstawie c. k. Rada szkolna krajowa zmienia § 93. obowiązującego w Galicyi statutu organizacyjnego państwowych seminaryów nauczycielskich męskich i żeńskich, jak następuje :

„Dyrektor państwowego seminaryum nauczycielskiego obowiązany jest najwyżej do 10., nauczyciele główni ustanowieni dla kursów do 20. nauczyciele muzyki i gimnastyki, dalej nauczyciele ustanowieni dla szkoły ćwiczeń (nauczyciele główni i nauczyciele szkoły ćwiczeń), oraz nauczycielki robót ręcznych kobiecych i kierowniczkki ogródków dziecięcych do 25. godzin tygodniowej nauki bez prawa do osobnego za to wynagrodzenia.

Najniższy wymiar obowiązkowych godzin nauki w tygodniu wynosi dla dyrektora 6 godzin, dla nauczycieli głównych ustanowionych dla kursów 18 godzin, dla nauczycieli muzyki i gimnastyki, dla nauczycieli ustanowionych dla szkoły ćwiczeń, oraz dla nauczycielek robót ręcznych kobiecych i kierowniczek ogródków dziecięcych 22 godzin.

Jeżeli dla klasy szkoły ćwiczeń przypada według przepisane go planu naukowego mniejszy tygodniowy wymiar nauki niż 22 godzin, wtedy ten rzeczywisty wymiar godzin z doliczeniem jednej godziny na konferencye, stanowi najniższy obowiązkowy wymiar dla nauczyciela, który prowadzi tę klasę.

Jeżeli nauczyciel główny, ustanowiony dla szkoły ćwiczeń (§ 48. ust. 1. N. P. S.) jest zajęty na kursach dłużej niż przez dwa miesiące i w większym wymiarze niż 12 godzin tygodniowo, w takim razie obowiązuje go przez ten okres czasu najwyższy i najniższy obowiązkowy wymiar godzin tygodniowo, przepisany dla nauczycieli głównych na kursach.

Konferencye (lekcye próbne, hospitacye §§ 22., 39., 56) z kandydatami liczą się do obowiązkowego zajęcia dyrektorowi za 2, w zakładach zaś z oddziałami równorzędnymi na wszystkich kursach za 3 godziny, a innym nauczycielom biorącym w nich udział za 1 godzinę.

Czas użyty na poprawianie językowych wypracowań piśmiennych uczniów liczy się na każdym roku seminaryum za pół godziny, nadzór ćwiczeń w pisaniu na tablicy, oraz przeglądanie względnie poprawianie miesięcznych wypracowań kaligraficznych na II., III. i IV. roku seminaryum razem za jedną godzinę, wreszcie czas użyty na ćwiczenia

praktyczne w zakresie gospodarstwa wiejskiego oraz na inne przewidziane w podziale godzin zawodowe ćwiczenia praktyczne z kandydatami liczy się za 2 godziny.

Nauczycielom religii liczy się do obowiązkowego wymiaru zajęcia każda egzorta za 2 godziny.

Wobec tego trzeci ustęp § 93. statutu organizacyjnego, według którego przysługuje Radzie szkolnej krajowej prawo zniżania obowiązkowego wymiaru godzin tygodniowych poszczególnym nauczycielom zależnie od przedmiotu, poprawiania wypracowań piśmiennych, oraz od wymagań nauki, o 2 lub 3 godziny, traci moc obowiązującą.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 15. kwietnia 1918 jako od dnia ogłoszenia w Dzienniku rozporządzeń ministeryalnych Nr. 11., postanowienia jego mają jednak zastosowanie już dla całego roku szkolnego 1917/18, o ile wyniknie z tego jaka korzyść dla poszczególnych nauczycieli.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

We Lwowie, dnia 27. września 1918.

W zastępstwie
Okęcki.

L. 6080/III.

O k ó l n i k

c. k. Rady szkolnej krajowej do wszystkich Dyrekcji c. k. seminariów nauczycielskich męskich i żeńskich w sprawie prawa używania tytułu profesora przez nowomianowanych nauczycieli głównych.

Wskutek reskryptu c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 6. lipca 1918 l. 20.267—XII. oznajmia się, że ze względu na ogólne postanowienie § 40. ust. 3. ustawy z dnia 28. lipca 1917 Dz p. p. Nr. 319 (nauczycielska pragmatyka służbowa), także i te siły nauczycielskie, które zostały mianowane nauczycielami lub nauczycielkami głównymi w seminariach nauczycielskich na podstawie § 48. ust. 1. powyższej ustawy, mają prawo do używania tytułu „profesora“ począwszy od dnia ich mianowania nauczycielami głównymi

Wskutek tego odpada potrzeba wydawania osobnych zarządzeń co do nadania im tego tytułu.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

We Lwowie, dnia 3. września 1918.

W zastępstwie
Czerny.

Posiedzenia Rady szkolnej krajowej.

W dniach 20. wrześniu tudzież w dniach 7. 8. 9. i 10. października b. r. odbyły się posiedzenia Rady szkolnej krajowej. Przedmiotem obrad posiedzenia w dniu 20. września było nasamprzód wprowadzenie nowego planu ministeryalnego dla liceów żeńskich. W porównaniu z planem nauki prowizorycznym z roku 1900 dotychczas w Galicyi obowiązującym, stanowi on znaczny postęp co do organizacji nauki w liceach i zbliża je do innych szkół średnich.

Według wniosków referenta miałby być ten plan z pewnemi zmianami wprowadzony w liceach galicyjskich zaraz. Po wyczerpującej dyskusyi zaaprobowwała Rada szkolna krajowa na razie tylko jedną zmianę, a mianowicie postanowiono, by historyi literatury polskiej uczono dopiero w klasie piątej. Nadto polecono osobnej komisyi, której skład oznaczy prezydent, by przygotowała w granicach rozporządzenia ministeryalnego wszechstronny projekt planu naukowego dla liceów, przy czem należałoby wziąć pod rozwagę stworzenie kursów uzupełniających. Ukończenie tychże dawałoby absolwentkom pewne uprawnienia, a w ten sposób zachęconoby młodzież żeńską do liczniejszego wpisywania się do liceów, zamiast do gimnazyów, niezupełnie odpowiadających ogólnie odczuwanym potrzebom młodzieży żeńskiej.

Z wyczerpujących sprawozdań inspektorskich okazało się, że w środkowej i wschodniej części kraju znacznie wzrosła frekwencya młodzieży szkolnej. Garnie się ona w całej Galicyi coraz chętniej do szkół przemysłowych i fachowych. Na posiedzeniu omawiano także braki w umieszczeniu zakładów z powodu zajęcia na cele wojskowe, niesłychane trudności w uzyskaniu opału na zimę; podnoszono także przeszkody w uzyskaniu odzieży i materiału na nią dla uczniów. W wielu zakładach, zwłaszcza świeżo reaktywowanych na wschodzie, daje się dotkliwie odczuwać brak sił nauczycielskich. Wobec położenia przymusowego Rada szkolna krajowa postanowiła zezwalać na ograniczenie obowiązkowej liczby godzin tygodniowej nauki w tych przedmiotach, dla których na razie nie można pozyskać nowych nauczycieli.

Wreszcie na podstawie szczegółowego upoważnienia ze strony Pana Ministra Oświaty przyznano stałe posady z pozostawieniem na dotychczasowem miejscu służbowem dwudziestu kilku kandydatom, którzy przed 1. września 1918 roku ukończyli 7 lat służby policzalnej, a nie mają jeszcze ośmiu lat służby i na czas wnieśli należycie instruowane podania.

Dla młodszych kandydatów miejsca nie starczyło, starszym zaś, to jest tym, którzy już 8 lat służby ukończyli, lub jeszcze w tym roku kalendarzowym ukończą, przypadnie tak czy tak nominacya na podstawie pragmatyki nauczycielskiej.

Uchwalenie wniosków o posunięcie do wyższych klas rangi, oraz załatwienia całego szeregu spraw bieżących wyczerpały przedmiot obrad.

W dniach 7 do 10. b. m. odbyły się posiedzenia sekcyjne i plenarne Rady szkolnej krajowej. Na posiedzeniach sekcyi dla szkół ludowych dokonano szeregu mianowań, wysłuchano sprawozdań lustracyjnych krajowych inspektorów i zastanawiano się w dłuższej dyskusyi nad żądaniami nauczycielstwa, co do których Rada szkolna krajowa porozumiewa się z Wydziałem krajowym.

Sprawozdania lustracyjne inspektorów krajowych o obecnym stanie szkół ludowych przedstawiły nowe strony ponurego obrazu skutków wojny przeszło 4-le-

tniej, której wielkie epizody rozegrały się w naszym kraju. Podnoszono zwłaszcza słabnącą bardzo frekwencyę szkół ludowych, przedstawiono niedzę nauczycieli podwładnych po wsiach, a prawie wszystkich po miastach, łączącą się z tem dezercyę z szeregów nauczycielskich głównie w powiatach przemysłowych. Nie brakło w sprawozdaniach i przedstawienia stron dodatnich n. p. w zakresie przyspieszonego osatnimi czasy tempa odbudowy szkół w kilku powiatach. Zwracano uwagę z uznaniem na życzliwą opiekę, jaką część starostów otacza nauczycielstwo w zabiegach aprowizacyjnych (ale wymieniono i kilku starostów, którzy dla tej sprawy nie nie działali, a nawet odmawiali nauczycielom bonów). W tych sprawach powzięto odpowiednie uchwały.

W szkołach średnich stwierdzono ponownie smutny fakt braku nauczycieli, osobiwie w mniejszych miastach Galicyi wschodniej tak, że nauka odbywa się tylko w zmniejszonym wymiarze godzin, a nawet nie wykluczona jest obawa ograniczenia dalszego i zamknięcia klas niektórych. Brak nauczycieli szczególnie w szkołach przemysłowych. Dłuższą dyskusyę wywołała sprawa zupełnego zaprzestania nauki na kursach uzupełniających przemysłowych, poczem powzięto kilka wskazanych potrzebą uchwał.

Pełne posiedzenie Rady zajęły i wypełniły głównie dwie sprawy: ograniczenie swobody uczęszczania uczniów na przedstawienia kinomatograficzne i stworzenie kursów sześciotygniowych dla młodzieży szkół średnich, służącej obecnie w wojsku.

Z różnych stron kraju dochodziły skargi na fatalny wpływ przedstawień kinowych na młodzież, którą się w ten sposób demoralizuje w kierunku erotycznym, a nawet podnieca do występku i zbrodni.

Uchwalono tedy zabronić uczniom szkół ludowych i średnich odwiedzania kinoteatrów, (nadto kabaretów i teatrów rozmaitości). Uczyniono jednak wyjątek co o przedstawień świetlnych, urządzanych osobno „dla młodzieży“, zastosowanych do potrzeb nauki i wychowania, a kończących się przed 8-mą wieczorem.

W dalszych uchwałach ułożono sposób postępowania, aby zakaz jak najrychlej wykonać.

Po wysłuchaniu referatów o ujemnym wpływie dotychczasowego 4-tygodniowego hospitowania publicznej nauki przez uczniów-żołnierzy, uchwalono utworzyć dla nich 6-tygodniowe kursa, mianowicie dla młodzieży polskiej w Krakowie i we Lwowie, dla ukraińskiej we Lwowie i w Stanisławowie. Pierwszy kurs 6-tygodniowy rozpocznie się w dniu 4. listopada w zakładach, których wykaz będzie podany wnet do publicznej wiadomości.

W sprawie reformy liceów Prezydium zakomunikowało skład Komisji, która przedłoży wnioski na najbliższym posiedzeniu pełnej Rady.

O reformie seminaryów zestawia dwóch referentów wyniki ankiety, poczem Komisya osobna opracuje wnioski na pełną Radę.

Wiadomości osobiste.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem z dnia 27. sierpnia b. r. raczył najmiłościwiej nadać Radey Dworu Mieczysławowi Zaleskiemu, c. k. krajowemu Inspektorowi szkół, Krzyż komandorski orderu Franciszka Józefa.

JE. Pan Minister Wyznań i Oświaty reskryptem z dnia 6. wżeśnia b. r. l. 20.495-Xb zatwierdził przydzielenie profesora c. k. I. szkoły realnej w Krakowie Ludwika Misky'ego do służby w c. k. Radzie szkolnej krajowej na przeciąg roku szkolnego 1918/19 oraz porucił mu na dalsze trzechlecie tj. na lata szkolne 1918/19, 1919/20 i 1920/21 inspekyę nauki rysunku w państwowych i prywatnych szkołach średnich oraz seminariach nauczycielskich w zachodnio-galicyjskich okręgach szkolnych, we wschodnich zaś w zastępstwie c. k. krajowego inspektora szkół Rady Dworu Antoniego Stefanowicza.

JE. Pan Minister Wyznań i Oświaty zamianował dr. Aleksandra Dziamię, prowizorycznego nauczyciela głównego c. k. seminarium nauczycielskiego męskiego w Tarnowie, rzeczywistym nauczycielem głównym w tym zakładzie.

JE. Pan Minister Wyznań i Oświaty zamianował ks. Gerwazego Krukowsk'ego, katechetę szkoły wydziałowej żeńskiej im. św. Anny we Lwowie, nauczycielem głównym dla nauki religii rzym. kat. w c. k. seminarium nauczycielskiem żeńskim we Lwowie.

C. k. Rada szkolna krajowa wyraziła Mikołajowi Wysoczańskiemu, nauczycielowi 1-klasowej szkoły w Klimeu w okręgu skolskim, przy sposobności przeniesienia go na własną prośbę w stały stan spoczynku, uznanie za wieloletnią gorliwą i wydatną pracę w zawodzie nauczycielskim.

C. k. Rada szkolna krajowa zatwierdziła wybór :

ks. Stefana Szydelskiego, dr. Antoniego Wereszczyńskiego i Walentego Halskiego na delegatów Rady miejskiej do c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej we Lwowie ;

dr. Włodzimierza Jurkiewicza na delegata Rady gminnej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Stanisławowie ;

Jana Tohana na delegata Rady powiatowej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Cieszanowie ;

Leona hr. Szeptyckiego na zastępcę Przewodniczącego c. k. Rady szkolnej okręgowej w Jaworowie ;

ks. Romana Bauera na duchownego członka obrz. łac. do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Kolbuszowej ;

ks. Juliana Lewickiego na duchownego członka obrz. gr. kat. i dr. Antoniego hr. Koziebrodzkiego na delegata Rady powiatowej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Skalice ;

ks. Eliasza Czornodoła na duchownego członka obrz. gr. kat. do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Zaleszczykach.

C. k. Rada szkolna krajowa wyznaczyła :

dr. Jana Jarosza, dyrektora gimnazjum w Drohobyczu, na reprezentanta zawodu nauczycielskiego do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Drohobyczu ;

Jana Jaskułowskiego, nauczyciela kierującego 4-klasowej szkoły męskiej w Ottynii, na reprezentanta zawodu nauczycielskiego do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Tłumaczu.

C. k. Rada szkolna krajowa zamianowała prowizorycznymi c. k. inspektorami szkolnymi okręgowymi w IX. klasie rangi:

Jana Lubowieckiego nauczyciela kierującego 4-klasowej szkoły ludowej w Bolechowicach w okręgu krakowskim zaniejskim, pełniącego obowiązki zastępcy inspektora szkolnego okręgowego w Mielcu:

Stanisława Garlickiego nauczyciela 4-klasowej szkoły ludowej im. Ces. Elżbiety w Drohobyczu, pełniącego obowiązki zastępcy inspektora szkolnego okręgowego w Drohobyczu;

Onufrego Kurdydyka nauczyciela kierującego 4-klasowej szkoły męskiej w Kałuszu, pełniącego obowiązki zastępcy inspektora szkolnego okręgowego w Skolem;

Stanisława Ziembę nauczyciela 3-klasowej szkoły wydziałowej męskiej im. Ces. Franciszka Józefa I. w Krakowie, pełniącego obowiązki zastępcy inspektora szkolnego okręgowego w Oświęcimiu;

Józefa Lasotę zastępcę nauczyciela szkoły ćwiczeń w seminaryum nauczycielskiem męskim we Lwowie, pełniącego obowiązki zastępcy inspektora szkolnego okręgowego w Rudkach.

C. k. Rada szkolna krajowa nadała ks. dr. Franciszkowi Czyżewickiemu, zastępcy nauczyciela w gimnazyum z polskim językiem wykładowym w Przemyślu na Zasaniu, posadę nauczycielską w tym samym zakładzie.

C. k. Rada szkolna krajowa zamianowała rzeczywistymi nauczycielami szkół średnich następujących zastępców nauczycieli:

Michała Szpakowskiego, Jana Kontka, Wojciecha Kościńskiego, Mieczysława Ginalskiego, Tadeusza Rostkowicza, Stefana Maka, Augusta Szowę, dr. Adama Matuszka, Józefa Gładyszowskiego, dr. Wiktora Chrupka, Juliana Wagę, Włodzimierza Radzikiewicza, Tadeusza Bilińskiego, Janusza Komrowera, dr. Eugeniusza Wójcika, Antoniego Schönhubera, Stanisława Komeżę, Ignacego Stampera, dr. Romana Pollaka, Józefa Gomółkę, Albina Kanię, dr. Szymona Tauba, Jana Waclawika, Ryszarda Goettla, Stefana Malinowkiego, Józefa Koteckiego, Osypa Lisikiewicza, Wendelina Habera, dr. Joachima Namysła.

C. k. Rada szkolna krajowa zamianowała zastępcami nauczycieli w szkołach średnich:

Michała Sonewickiego i Michała Balickiego w gimnazyum z ruskim językiem wykładowym w Stanisławowie; ks. dr. Jana Laska w gimnazyum I. z polskim językiem wykładowym w Przemyślu; Józefa Bigdę w gimnazyum I. z polskim językiem wykładowym w Tarnopolu; Józefa Wójcikiewicza w filii gimnazyum IV. we Lwowie; dr. Józefa Glassnera w szkole realnej w Żyweu; dr. Mieczysława Jabczyńskiego w akademii handlowej we Lwowie.

C. k. Rada szkolna krajowa zamianowała:

ks. Eugeniusza Osadę katechetę szkół ludowych w Brzeżanach, zastępcą nauczyciela religii gr. kat. w seminaryum nauczycielskiem żeńskim w Brzeżanach; Macieja Kucija, nauczyciela w Siedliskach i Michała Aksentiego nauczyciela szkoły wydziałowej im. Mickiewicza w Stanisławowie, zastępcami nauczycieli szkoły ćwiczeń w seminaryum nauczycielskiem męskim w Stanisławowie.

C. k. Rada szkolna krajowa przeniosła Jana Rąba c. k. inspektora szkolnego okręgowego w Chrzanowie do Rzeszowa.

C. k. Rada szkolna krajowa przeniosła zastępców nauczycieli w szkołach średnich:

dr. Wacława Mejbauma z gimnazjum IV. we Lwowie do gimnazjum VI. we Lwowie; Jakóba Geschwinda z gimn. w Gródku Jagiell. do gimn. Franciszka Józefa we Lwowie; Kazimierza Lammela z gimn. V. do gimn. IV. w Krakowie; Franciszka Bielaka i dr. Henryka Gaertnera z gimn. św. Jacka do gimn. św. Anny w Krakowie; Wincentego Korolewicza z gimn. II. w Stanisławowie do gimn. św. Anny w Krakowie; Bolesława Kaziora z gimn. II. w Rzeszowie do gimn. w Bochni; Jana Danielskiego z gimn. II w Stanisławowie do gimn. I. w Rzeszowie; Kazimierza Thala z gimn. z polskim językiem wykładowym w Kołomyi do gimn. I. z polskim językiem wykładowym w Stanisławowie; Karola Sobonia z gimn. VI. w Krakowie do gimn. I. w Tarnowie; Adolfa Rożka z gimn. w Wadowicach do gimn. II. w Tarnowie; Tadeusza Skalskiego z seminarjum nauczycielskiego męsk. w Tarnowie do szkoły realnej w Tarnowie; Michała Wasyliszyna z gimn. w Goricach do szkoły realnej w Stanisławowie; ks. dr. Michała Wietechę z gimn. w Myślenicach do gimn. św. Anny w Krakowie; Józefa Rączego z gimn. w Kamionce strumił. do gimn. II. w Rzeszowie; Antoniego Skoczylasa z gimn. w Sokalu do gimn. w Żółkwi; dr. Tadeusza Charzewskiego z gimn. w Przemyślu na Zasaniu do gimn. I. z polskim językiem wykładowym w Przemyślu; Leona' Streisenberga z gimn. I. w Stanisławowie do gimn. w Brzozowie.

C. k. Rada szkolna krajowa zamianowała w szkołach ludowych:

Anielę Tyławską nauczycielką 4-klasowej szkoły żeńskiej im. Hofmanowej w Rzeszowie;

Maryę Sembratowiczównę nauczycielką 4-klasowej szkoły żeńskiej w Roźniatowie;

Stefanię Obertasównę nauczycielką 4-klasowej szkoły w Witkowie nowym;

Maryę Brewkową nauczycielką 4-klasowej szkoły w Potoku;

Maryę Leśniakową nauczycielką 2-klasowej szkoły w Łęczynach.

Nauczycielami i nauczycielkami szkół 1-klasowych:

Kazimierę Traczewską w Stankowej; Józefa Ponikłę w Izbiskach; Bazylego Daszczykowskiego w Machnówku; Bazylego Kryse w Szczepiatynie; Stefana Nikona w Świtarczowie; Józefa Szabakiewicza w Hrebennem.

C. k. Rada szkolna krajowa przeniosła:

Jana Zycha nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Wampierzowie na równorzędną posadę w 2-klasowej szkole w Tyłmanowej;

Jana Lipińskiego nauczyciela kierującego i Janinę Lipińską nauczycielkę 2-klasowej szkoły w Uhryniu na równorzędne posady w 2-klasowej szkole w Batiatyczach;

Maryę Zarazikównę nauczycielkę 1-klasowej szkoły w Gorzeniu dolnym na równorzędną posadę w szkole w Kaczynie;

Juliana Skibińskiego nauczyciela 1-klasowej szkoły w Wołosiance wielkiej na równorzędną posadę w szkole w Bołehowcach.

C. k. Rada szkolna krajowa przeniosła w stan spoczynku :

Michalinę Arztową nauczycielkę 5-klasowej szkoły wydziałowej żeńskiej w Wadowicach ;

Eugenię Kummerównę nauczycielkę 4-klasowej szkoły pospolitej żeńskiej połączonej z wydziałową im. św. Antoniego we Lwowie ;

Leona Foka nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Szybalinie ;

Maryę Drzymalikową nauczycielkę 1-klasowej szkoły w Oparówce.

Zmarli :

Władysław Antoniewicz stały nauczyciel 4-klasowej szkoły pospolitej męskiej połączonej z wydziałową w Krośnie, zmarł dnia 1. października b. r. w 42. roku życia a w 23. roku służby ;

ks. Teodor Błoński stały nauczyciel religii gr. kat. 4-klasowej szkoły męskiej im. Szewczenki w Kołomyi, zmarł dnia 21. sierpnia b. r. w 45. roku życia a w 18. roku służby ;

Stanisław Budzyński stały nauczyciel 1-klasowej szkoły w Zalesiu w okręgu zło-czowskim, zmarł dnia 17. września b. r. w 13. roku służby ;

Jadwiga z Janickich Burkiewiczowa tymczasowa nauczycielka 6-klasowej szkoły żeńskiej w Trembowli, zmarła dnia 2. września b. r. w 34. roku życia a w 12. roku służby ;

Aniela Chuchlanka stała nauczycielka 1-klasowej szkoły w Jasienowie w okręgu brzozowskim, zmarła dnia 27. sierpnia b. r. w 51. r. życia a w 30. r. służby ;

Antoni Cwierzyk tymczasowy nauczyciel 4-klasowej szkoły w Kozach w okręgu bialskim, zmarł dnia 26. września 1918 w 21. roku życia a w 2. roku służby ;

Helena z Adlerów Drozińska stała nauczycielka 2-klasowej szkoły w Kobiernicach w okręgu bialskim, zmarła dnia 24. września 1918 w 43. roku życia a w 20. roku służby ;

Józef Dutkiewicz stały nauczyciel 1-klasowej szkoły w Lichwinie w okręgu tarnowskim, zmarł dnia 19. września b. r. w 34. roku życia a w 14. roku służby ;

Franciszek Feldy tymczasowy nauczyciel 2-klasowej szkoły w Kopytovej w okręgu krośnieńskim, poległ dnia 8. czerwca b. r. w 29. roku życia a w 6. roku służby ;

Michalina Lejowa stała nauczycielka 2-klasowej szkoły w Mystkowie w okręgu grybowski, zmarła dnia 22. września b. r. w 31. roku życia a w 11. roku służby ;

ks. Józef Marzec stały nauczyciel religii rz. kat. 6-klasowej szkoły męskiej w Starym Sączu, zmarł dnia 30. sierpnia b. r. w 34. roku życia a w 9. roku służby ;

Marcin Maziarz stały nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Cyganach w okręgu tarnobrzesckim, zmarł dnia 9. września b. r. w 38. roku życia a w 17. roku służby ;

Wiktorya Migoeka stała nauczycielka 4-klasowej szkoły w Kobakach w okręgu kowskim, zmarła dnia 8. września b. r. w 29. roku życia a w 10. roku służby ;

Józef Olchawa stały nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Łuce w okręgu buczackim, zmarł dnia 10. sierpnia b. r. w 32. roku życia a w 13. roku służby ;

Włodzimierz Ornatowski stały nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Peremiłowie w okręgu husiatyńskim, zmarł dnia 9. marca b. r. w 33. roku życia a w 13. roku służby ;

- Kazimierz Pieprzak stały nauczyciel 4-klasowej szkoły w Zembrzycach w okręgu wadowickim, zmarł dnia 25. września b. r. w 33. roku życia a w 12. roku służby;
- Marya Skibowa tymczasowa nauczycielka 5-klasowej szkoły żeńskiej w Sokołowie w okręgu kolbuszowskim, zmarła dnia 1. września b. r. w 32. roku życia a w 13. roku służby;
- Zofia Sługocka stała nauczycielka 4-klasowej szkoły w Weldziru w okręgu dolińskim, zmarła dnia 29. sierpnia b. r. w 32. roku życia a w 9. roku służby;
- Jan Stocki stały nauczyciel 4-klasowej szkoły męskiej w Roźniatowie w okręgu dolińskim, zmarł dnia 24. września b. r. w 46. roku życia a w 19. roku służby;
- Władysława Titzowa stała nauczycielka 3-klasowej szkoły wydziałowej żeńskiej im. św. Jadwigi w Rzeszowie, zmarła dnia 16. września b. r. w 46. roku życia a w 26. roku służby;
- Franciszka Welkówna tymczasowa nauczycielka 4-klasowej szkoły żeńskiej w Żółtkwi, zmarła dnia 23. września b. r. w 26. roku życia a w 5. roku służby;
- Józefa Wichrówna tymczasowa nauczycielka 1-klasowej szkoły w Stanisławiu dolnym w okręgu wadowickim, zmarła dnia 31. sierpnia b. r. w 25. roku życia a w 6. roku służby;
- Włodzimierz Własiewicz stały nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Uluczu w okręgu brzozowskim, zmarł dnia 15. sierpnia b. r. w 38. roku życia a w 18. roku służby;
- Władysława Zajączkowska stała nauczycielka 6-klasowej szkoły żeńskiej w Leżajsku w okręgu łańcuckim, zmarła dnia 14. sierpnia 1918 w 63. roku życia a w 43. roku służby;
- Marya Znaczkiewiczowa tymczasowa nauczycielka 1-klasowej szkoły w Uhercach niezabitowskich w okręgu gródeckim, zmarła dnia 27. sierpnia b. r. w 27. roku życia.

Organizacya szkół.

JE. Pan Minister Wyznań i Oświaty reskryptem z dnia 7. września b. r. l. 27.418—XI, zezwolił na utworzenie dla I. i II. klasy w gimnazyum akademickim we Lwowie począwszy od roku szkolnego 1918/19 po jednym oddziale równorzędnym z planem nauki gimnazyum realnego, jeżeli do każdego z tych oddziałów zgłosi się przynajmniej 25 uczniów.

JE. Pan Minister Wyznań i Oświaty reskryptem z dnia 18. września b. r. l. 26.998—XII nadał prywatnemu seminarjum nauczycielskiemu żeńskiemu z polskim językiem wykładowym w Stanisławowie w myśl § 69. państwowej ustawy szkolnej z dnia 14. maja 1869 Dz. u. p. Nr. 62 prawo publiczności na lata szkolne 1917/18 do 1919/20.

Książki szkolne i do bibliotek.

C. k. Rada szkolna krajowa zaliczyła książkę p. t.: „А. Алиськевич і Р. Гамчикевич: Німецькі вправи для III. класи середних шкіл, Перемишль 1917.

Накладом авторів“ w poczet książek dozwolonych do użytku w galicyjskich szkołach średnich. Cena egzemplarza razem ze słowniczkiem broszuowanego 5 K, a oprawnego 7 K.

C. k. Rada szkolna krajowa reskrytem z dnia 20. września b. r. l. 21225/IV. zezwoliła na podwyższenie cen następujących podręczników:

1. Tadeusz Kistryn. Polska korespondencya handlowa z 7 K 50 h na 11 K.
2. Dr. Ludwik Jaxa Bykowski. Wskazówki do zajęć praktycznych z dziedziny zootomii z 2 K 80 h na 3 K 30 h.

C. k. Rada szkolna krajowa zaleca Dyrekeyom wszystkich szkół średnich i seminaryów nauczycielskich, aby dla bibliotek szkolnych zaprenumerowały następujące pisma:

1. Przegląd pedagogiczny, organ Stowarzyszenia nauczycielstwa polskiego. Warszawa, Bracka 18.
2. Polska Macierz szkolna. Warszawa. Krakowskie Przedmieście 7.
3. Szkoła polska. Organ Oddziału Stowarzyszenia nauczycielstwa polskiego. Lublin. Ewangelicka 6.
4. Dziennik urzędowy departamentu Wyznań religijnych i Oświecenia publicznego. Warszawa.

Konkurs.

L. 8527/III. Wskutek upoważnienia udzielonego przez J. E. Pana Ministra Wyznań i Oświaty reskrytem z dnia 16. września 1918 l. 32.987/XII. c. k. Rada szkolna krajowa ogłasza konkurs na posady dyrektorów c. k. seminaryów nauczycielskich męskich:

1. w Rudniku,
2. w Kętach.

Kandydaci mają podania wystosowane do c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty wnieść w przepisanej drodze służbowej, zatem na ręce Dyrekeyi właściwego zakładu i c. k. Rady szkolnej krajowej, najpóźniej do dnia 30. października 1918. Kandydaci, którzy pełnią czynną służbę wojskową, mogą przedstawić swą prośbę o wymienione posady w najprostszej formie nawet na pocztowej kartce polowej.

Równocześnie Rada szkolna krajowa podaje do wiadomości niniejszy konkurs c. k. Ministerstwu wojny, c. k. Ministerstwu obrony krajowej i c. k. Naczelnej Komendzie Armii celem ogłoszenia w szeregach siły zbrojnej.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

We Lwowie, dnia 30. września 1918.

Termin do wnoszenia podań o posadę dyrektora seminaryum nauczycielskiego męskiego w Stanisławowie, na którą ogłoszono konkurs z dnia 7. sierpnia 1918 l. 6081/III umieszczony w Nr. 8. Dziennika urzędowego, przedłuża się do końca listopada 1918.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.
We Lwowie, dnia 11. października 1918.

L. 2658. C. k. Rada szkolna okręgowa miejska we Lwowie ogłasza niniejszem ponowny konkurs na następujące posady stałych nauczycieli religii izraelskiej: 1) w szkole wydziałowej żeńskiej im. Mickiewicza; 2) w szkole wydziałowej męskiej im. ks. Kordeckiego we Lwowie, z poborami I. kategorii płac.

Obowiązkiem nauczycieli religii będzie udzielanie nauki w szkole dla której będą mianowani, ewentualnie także w innej szkole wydziałowej lub pospolitej męskiej we Lwowie w granicach określonych § 1. ustawy z dnia 15. września 1909 Dz. u. kr. Nr. 123.

Zarazem c. k. Rada szkolna okręgowa ogłasza konkurs na takie same posady, ewentualnie na posady nauczycieli religii izraelskiej szkół pospolitych we Lwowie mogące się przy tej sposobności opróżnić.

O te posady ubiegać się mogą kandydaci którzy ukończyli szkołę rabinów i złożyli egzamin na rabina z dobrym postępem, lub też którzy mają kwalifikację na nauczycieli szkół ludowych, a posiadają kwalifikację przepisaną do udzielania nauki religii izraelskiej.

Podania zaopatrzone we wszystkie dokumenta służbowe i tabelę kwalifikacyjną należy wnieść do c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej za pośrednictwem władzy przełożonej w terminie do dnia 15. grudnia 1918.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej.

We Lwowie, dnia 20. września 1918.

L. 4455. C. k. Rada szkolna okręgowa miejska we Lwowie ogłasza niniejszem konkurs na następujące posady nauczycielskie w szkole wydziałowej żeńskiej połączonej z pospolitą im. M. Reja we Lwowie:

1) Na posadę dyrektorki z poborami I kategorii płac, dodatkiem za kierownictwo w kwocie 500 K rocznie i mieszkaniem w naturze, ewentualnie z dodatkiem na mieszkanie, którego wysokość oznaczy c. k. Rada szkolna okręgowa.

2) Na trzy posady nauczycielek klas wydziałowych z poborami I. kategorii płac, na jedną posadę dla przedmiotów grupy I. jedną posadę dla przedmiotów grupy II. i na jedną posadę dla przedmiotów grupy III.

Zarazem c. k. Rada szkolna okręgowa ogłasza konkurs na takie same posady a to dyrektorki i nauczycielek szkół wydziałowych, względnie kierowniczkę i stałą nauczycielkę szkół pospolitych żeńskich we Lwowie mogące się przy tej sposobności opróżnić.

Podania należy udokumentowane wraz z tabelą kwalifikacyjną należy wnieść do c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej we Lwowie w terminie do 15. grudnia b. r.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej.

We Lwowie, dnia 6. września 1918.

L. 3378. C. k. Rada szkolna okręgowa w Nowym Sączu ogłasza niniejszem konkurs na posadę stałego nauczyciela religii rz.-kat. w 6-klasowej szkole męskiej w Starym Sączu z poborami III. kategorii płac.

Z posadą tą połączony jest obowiązek udzielania nauki religii także w 4-klasowej szkole ludowej żeńskiej w Starym Sączu w ogólnym wymiarze czasu, oznaczonym § 1. ustawy z dnia 15 września 1909 Nr. 123. Dz. ust. i rozp. kraj.

O posadę tę ubiegać się mogą kanonicznie ordynowani księża świeccy lub zakonni. Posady katechety nie można zajmować równocześnie z posadą duszpasterską.

Podania należyście udokumentowane wnosić należy za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Nowym Sączu w terminie do 15. grudnia b. r.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

W Nowym Sączu, dnia 8. września 1918.

L. 3551. C. k. Rada szkolna okręgowa w Rzeszowie ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posady nauczycielki 3-klasowej szkoły wydziałowej żeńskiej im. św. Jadwigi w Rzeszowie z językiem wykładowym polskim z poborami II. kategorii płac.

O posadę tę mogą się ubiegać nauczycielki z egzaminem dla szkół wydziałowych z II. grupy.

Podania należyście udokumentowane należy wnosić drogą służbową do c. k. Rady szkolnej okręgowej w terminie do 15. grudnia b. r.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

W Rzeszowie, dnia 25. września 1918.

L. 1116. C. k. Rada szkolna okręgowa w Borszczowie ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posady nauczycielki 5-klasowej szkoły ludowej żeńskiej w Borszczowie z poborami III. kategorii płac z polskim językiem wykładowym. Język ruski i niemiecki jest obowiązkowym przedmiotem nauki. Kandydatki z egzaminem wydziałowym z grupy II. będą miały pierwszeństwo.

Podania należyście udokumentowane, zaopatrzone w przepisaną tabelę kwalifikacyjną i w wykaz lat służby należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Borszczowie w terminie do 15. grudnia b. r.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

W Borszczowie, dnia 16. września 1918.

L. 1998. C. k. Rada szkolna okręgowa w Stryju ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich z polskim językiem wykładowym, z poborami II. kategorii płac:

1. Na posadę nauczycielki kierującej 4-klasowej szkoły żeńskiej im. św. Kingi w Stryju.

2. Na posadę nauczycielki w 4-klasowej szkole żeńskiej im. św. Kingi w Stryju.

Kandydatki winny wykazać się uzdolnieniem do nauczania języka ruskiego i niemieckiego.

Podania należyce udokumentowane należy wnieść do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Stryju w drodze służbowej w terminie do końca grudnia 1918.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

W Stryju, dnia 5. października 1918.

Ogłoszenia wolnych posad dla nauczycieli tymczasowych.

W okręgu szkolnym radziechowskim jest kilka tymczasowych posad nauczycielskich do obsadzenia.

Podania wnosić należy do c. k. Rady szkolnej okręgowej radziechowskiej w Witkowie Nowym, dołączając oryginalne świadectwo dojrzałości.

W okręgu brzozowskim jest kilka posad nauczycieli (lek) tymczasowych zaraz do obsadzenia. Podania ze świadectwem dojrzałości wnosić należy zaraz do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Brzozowie.

W okręgu szkolnym skolskim są cztery posady nauczycieli tymczasowych zaraz do obsadzenia. Podania należy wnosić do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Skolem.

Ogłoszenie.

L. 7025/III. JE. Pan Minister Wyznań i Oświaty reskrytem z dnia 2. sierpnia 1918 l. 27.433-XIIa polecił, w ślad reskryptu z 6. kwietnia 1916 l. 17173, zwrócić uwagę nauczycielstwu ludowemu zajmującemu się organizowaniem zbioru pokrzywy, że Towarzystwo „Nera“ w porozumieniu z c. k. Ministerstwem wojny przystąpiło do zbierania pokrzywy własnymi organami i że zbieracze pokrzywy mogą nabierać materiał tymże organom, o ile się zgłoszą, wydawać po ściśle ustanowionej cenie, z której część przypada nauczycielstwu tytułem wynagrodzenia za trud około zbiórki. Oprócz tego wydają te organa przekazv. na podstawie których nabyć można za każde 100 kg. suchych łądyg pokr. 5 m. płótna pokrzywowego po znacznie niższych cenach.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

We Lwowie, dnia 14. września 1918.

Nakładem funduszu szkolnego krajowego.

Z Drukarni Władysława Łozińskiego we Lwowie, ulica Czarnieckiego 12.